

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
Creative Leadership of School Administrators Affecting Core
Competency Of Teachers under The Secondary Educational Service
Area Office Samut Sakhon Samut Songkhram

จิระภา ทอนศรี¹

Jirapa Thonsri¹

นิษฐ์สินี กู้ประเสริฐ²

Nitsinee kuprasurd²

วิเชียร อินทรสมพันธ์³

Wichian Intarasompun³

Received: July 25,2024 Revised: November 21,2024 Accepted: November 28,2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม 2) ระดับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 285 คน จากประชากร 1,086 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.981 ($\alpha = 0.981$) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถทางเข้าปัญญา และด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) ระดับสมรรถนะหลักของครู โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการบริการที่ดี รองลงมา ได้แก่ ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านการพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายตามลำดับจากมากที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ

¹² มหาวิทยาลัยธนบุรี

³ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹² Thonburi University, Thailand

³ Bansomdejchaopraya Rajabhat University

¹ Corresponding author Email: wichian.in@bsru.ac.th

ด้านความสามารถทางเชาว์ปัญญา ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน และด้านความรู้ สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 68.10

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; สมรรถนะหลักของครู; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

Abstract

This descriptive research aimed to study 1) the level of creative leadership of school administrators in the Office of Secondary Educational Services Area, Samut Sakhon, Samut Songkhram. 2) the level of core competency of teachers in the Office of Secondary Educational Services Area, Samut Sakhon, Samut Songkhram. and 3) the impact of the creative leadership of administrators on the core competency of teachers under the Office of Secondary Educational Services Area, Samut Sakhon, Samut Songkhram. The sample consisted of 285 school administrators and teachers from a population of 1086, selected using stratified sampling according to population proportions. The research instrument was a questionnaire with an overall reliability of 0.981 ($\alpha = 0.981$). The data were analyzed using statistics such as percentage, mean, standard deviation (S.D.), and stepwise multiple regression analysis.

The findings indicate that;

1. The overall level of creative leadership of school administrators , was very high. The highest average was in commitment and drive in work, followed by intellectual abilities, with the lowest average in knowledge.

2) The overall level of core competency of teachers ,was very high. The highest average was in good service, followed by ethics and professional ethics of teachers, with the lowest average in self-development.

3) The creative leadership of administrators significantly affected the core competency of teachers, The influential predictors, in order, were personality, intellectual abilities, commitment and drive in work, and knowledge, which could predict 68.10% of the core competency of teachers in the Office of Secondary Educational Services Area, Samut Sakhon, Samut Songkhram.

Keyword: Creative Leadership ; Core Competency Of Teachers ; The Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon Samut Songkhram

บทนำ

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันรวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียนและความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัวและยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทย ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา หน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาคือสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตร กำหนดเป้าหมายการเรียนการสอน สนับสนุนผู้ปกครอง หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรมในการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศในการคิดนอกกรอบ โดยใช้วิธีการใหม่นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้บริหารต้องมีลักษณะที่เด่นชัดในด้านดังต่อไปนี้ 1) ความรู้ 2) ความสามารถทางเชี่ยวชาญปัญหา 3) บุคลิกภาพ และ 4) ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน กระตุ้นให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาการทำงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและทีมงานได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลง

การส่งเสริมพัฒนาครูให้มีสมรรถนะหลักนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลหลักในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์การประเมินสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพครูตามเกณฑ์การประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมในวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการขององค์การบริหารการศึกษา ตั้งแต่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ การที่ครูจะมีสมรรถนะมากน้อยเพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาในการพัฒนาครูต้องกระทำอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งการกำหนดสมรรถนะวิชาชีพครูที่จะใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จะทราบถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน คือ สมรรถนะหลัก ตามแนวคิดหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ประกอบไปด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีกลยุทธ์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ คือ ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสอดคล้องกับศักยภาพให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ

ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความก้าวหน้าจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพรวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู ผู้วิจัยจึงมีความสนใจภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทั้งนี้ผู้วิจัยในฐานะส่วนหนึ่งของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของบุคลากรและองค์กร การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารจัดการให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องอาศัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในหลายๆด้านมากน้อยเพียงใด และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านใดที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ซึ่งจะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จำนวน 20 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 59 คน และครู จำนวน 1,027 คน รวมทั้งสิ้น 1,086 คน

กลุ่มตัวอย่าง มาจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ใช้ระดับอำเภอของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 285 คน

ตารางที่ 1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	20	5
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	39	10
ครู	1,027	270
รวม	1,086	285

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ Dubrin (2014)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของครู สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของครู ตามแนวคิดหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) โดยมีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับของลิเคิร์ตหาคคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00 และทดลองใช้ (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (1951) มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.981

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่วิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดสมุทรสงครามแต่ละแห่งด้วยตนเอง

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน จึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูลโดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่สมบูรณ์จำนวน 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะหลักของครู โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม (โดยภาพรวม)

(n = 285)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	ด้านความรู้	4.47	0.77	มาก	4
2.	ด้านความสามารถทางเชาว์ปัญญา	4.55	0.71	มากที่สุด	2
3.	ด้านบุคลิกภาพ	4.50	0.74	มากที่สุด	3
4.	ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน	4.74	0.51	มากที่สุด	1
รวม		4.55	0.71	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D. = 0.71)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.74$, S.D. = 0.51) รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถทางเชาว์ปัญญา ($\bar{X}= 4.55$, S.D. = 0.71) ส่วนด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}= 4.47$, S.D. = 0.77)

2. ระดับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม (โดยภาพรวม)

(n = 285)

สมรรถนะหลักของครู		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน	4.64	0.72	มากที่สุด	3
2.	ด้านการบริการที่ดี	4.70	0.60	มากที่สุด	1
3.	ด้านการพัฒนาตนเอง	4.61	0.72	มากที่สุด	4
4.	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.56	0.76	มากที่สุด	5
5.	ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.68	0.60	มากที่สุด	2
รวม		4.63	0.70	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63 ,S.D. = 0.70)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริการที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.70 ,S.D. = 0.60) รองลงมาได้แก่ ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.60) ส่วนด้านการ ทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.56,S.D. = 0.76)

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

(n = 285)					
ตัวแปรทำนาย	b	β	t*	p**	VIF
1. ด้านบุคลิกภาพ (X_3)	3.299	0.392	9.284	0.000	1.498
2. ด้านความสามารถทางเชาว์ปัญญา (X_2)	1.835	0.255	6.148	0.000	1.887
3. ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน (X_4)	3.211	0.249	5.416	0.000	1.535
4. ด้านความรู้ (X_1)	1.244	0.137	3.350	0.001	1.586
5. ค่าคงที่ (Constant)	45.386		7.121	0.000	
R = 0.828 , R^2 = 0.685 , R^2_{adj} = 0.681 , F = 287.524,					
df1 = 1, df2 = 280 , Sig. < 0.01, SE est. = 8.530 , a = 45.386					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ด้านบุคลิกภาพ (X_3) ด้านความสามารถทางเชาว์ปัญญา (X_2) ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน (X_4) และด้านความรู้ (X_1) สามารถร่วมกันทำนายตัวสมรรถนะหลักของครู ได้ร้อยละ 68.50 (R^2 = 0.685) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ที่มีค่าเท่ากับ 8.530 (SE_{est} = 8.530) พบว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะหลักของครู ได้ถึงร้อยละ 68.10 (R^2_{adj} = 0.681) ส่วนอีกร้อยละ 31.90 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านบุคลิกภาพ (β = 0.392) รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถทางเชาว์ปัญญา (β = 0.255) ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน (β = 0.249) และด้านความรู้ (β = 0.137)

สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการวิจัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายตามลำดับของผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน รองลงมาคือ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ปัญหา ส่วนด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการคัดเลือกผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาในฐานะผู้บริหารมีขั้นตอนในการคัดกรองหรือหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกที่เหมาะสม ทำให้สถานศึกษาได้บุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานเป็นอย่างดี ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนัปร แก้วจิราสิน (2561) ได้ทำการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครปฐมมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงานในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมากที่สุดในด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ และด้านความสามารถทางวิชาชีพปัญหาตามลำดับ

2. ระดับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการบริการที่ดี รองลงมาคือ ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ส่วนด้านการทำงานเป็นทีมค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารงานนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องให้บุคลากรปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร วางเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจนบุคลากรสามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธี บุรณะแพทย์ (2557, หน้า77) พบว่า สมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญ์วรา ผลเจริญ (2559, หน้า51) พบว่าสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ซึ่งได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ปัญหา ด้านความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงาน และด้านความรู้ สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 68.10 เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถนำกระบวนการที่มีรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถพิเศษในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างแรงจูงใจให้กับครูภายในสถานศึกษาให้มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ทดมเท พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดาสุตา แก้วหาญ (2564, หน้า 172) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 66.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของพงศ์พิศ รัตนะ (2563) เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.448 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรววัฒน ไชยบาลและคณะ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.704 มีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 49.60

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาความรู้ เปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้เข้าร่วมโครงการอบรมหรือสัมมนาทักษะการบริหารงานในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบริหารงานได้สัมฤทธิ์ผลเกิดผลที่ดีต่อสถานศึกษา

2. จากผลการวิจัยระดับสมรรถนะหลักของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างโอกาสให้ครูได้มีการแบ่งปันความรู้จากประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ โดยการเพิ่มโอกาสในการเข้าร่วมสัมมนา อบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา

3. จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาพลักษณ์ที่ดี พัฒนาทักษะความชำนาญความรู้เฉพาะด้านเพื่อให้เกิดมุมมองใหม่มาใช้ในการบริหารงาน นำมากำหนดนโยบายและแผนงานลงสู่การปฏิบัติจริง ที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สุภาพบุรุษที่มีสมรรถนะต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะหลักของครูให้เป็นในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการกับสมรรถนะครูให้เป็นไปตามความเหมาะสมและเต็มศักยภาพ

2. ควรศึกษาแนวความคิดการพัฒนาสมรรถนะหลักของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กัญญวรา ผลเจริญ. (2559).การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

จิตติสุตา แก้วหาญ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย.วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย 5(4) , 132-147

นัยน์ปพร แก้วจิราสิน.(2561).ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พงศพัศ รัตน์ะ (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี

- เรวัฒน์ ไชยบาลและคณะ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ . 6(1) :79-90.
- สุธี บุรณะแพทย์.(2557). สมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3.การศึกษาอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 26-38.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16, 297 – 334.
- DuBrin, A. J. (2014). *Leadership Research Finding, Practice, and Skills*. 8th ed. Cengage Learning . USA
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Likert, R. (1967). “The Method of Constructing and Attitude Scale,” in *Attitude Theory and Measurement*. P.90-95. New York .Wiley & Son.